

fundatia culturala
targu-jiu

COLUMNA

anul XXIII nr.90/1

2019

ISSN 1453-7982

-serie nouă-

critică și cronică:

Lucia Pătrașcu
Gheorghe Pârlea
Ion Trancău

proză:

Adrian Alui Gheorghe
Ion C.Gociu

eseuri și studii:

Ion Coja
Maria Mirabela Cruțeru
Gheorghe Grigurcu
Antonela Liana Neamțu
Voichița Tulcan Macovei
Ion Popescu-Brădiceni
Victoria Stolojanu-Munteanu
Al.Florin Țene

poezie:

Hrisant Achimescu
Ion Căpruciu
Ion Sabin Cerna
Grig M.Dobreanu
Nicolae Dragoș
Emilian Marcu
Emilian Mirea
Iulia Lucia Mihalca
Lazăr Popescu
Paula Romanescu
Persida Rugu
Florian Saioc
Aurel Ștefanachi
Carmen Ștus
Mircea Tutunaru

teatru:

Aneta Pioară

restituiri:

Mircea Arjuna
Titu Maiorescu
Adrain Păunescu
Grigore Pupăză
Ion Popescu-Sohodol
I.D.Sicore
Corneliu Vadim Tudor

cugetări și reflecții:

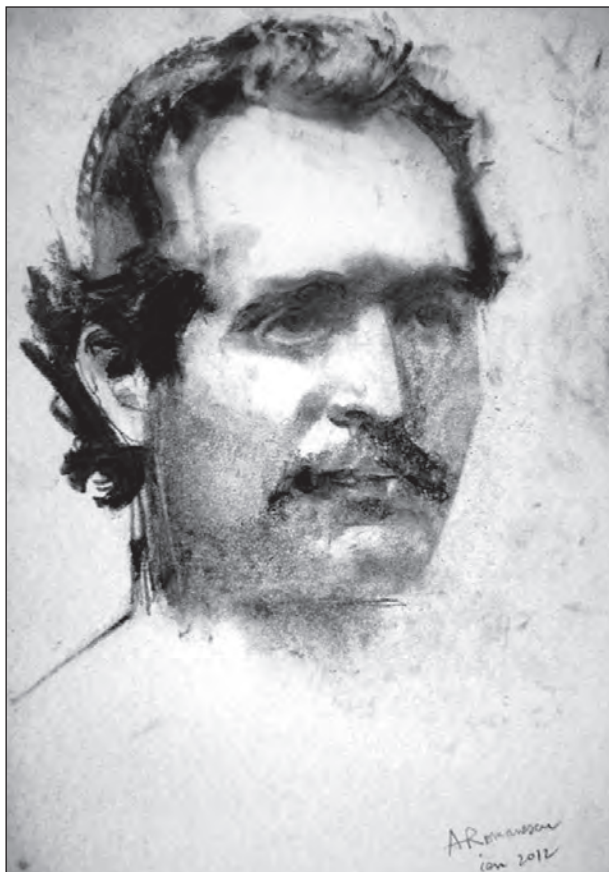
Ionuț Caragea
Vasile Ponea

jurnal:

Petre Ilie Birău

caietele COLUMNA

REVISTĂ TRIMESTRIALĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ

traduceri:

Valeriu Butulescu

grafică:

Adina Romanescu,
Expoziție București "100 de artiști
pentru 100 România"

Nedumerire

Lazăr Popescu

...Prin anii '80, am scris printre altele, un vers care suna cam în felul următor: *Dar vor nepăsătorii/ cei care vor da cu ușurință din umeri/*. Și tot atunci, mai exact în 1987, îmi încheiam o poezie în modul următor: *Pe stradă răsare doar asfaltul/ și o porțiune mică din Europa*. Sigur eram excedat. De multe...

Bunăoară de felul cum eram tratați la editură. Unele chiar conduse de persoane care nu aveau nici o legătură cu literatura. Și cu cultura în genere...

În plus într-o anumită măsură, eram cumva suspecți. Suspecți pentru că gândeam.

Suspecți pentru că eram intelectuali. Însă, din acest punct de vedere, eram într-o anumită măsură temuți. Ba uneori exagerat de temuți...

Ce s-a schimbat? În condiția scriitorului nu s-au schimbat prea multe.

Una din diferențe e dată de faptul că nu mai suntem temuți. Nu mai suntem temuți, suntem disprețuiți.

(continuare în pag. 34)

căutării urmelor (originare) ale facerii dintâi, iar mirarea e mai degrabă răgaz estetic decât zăgaz gnoseologic.

Stilemele se răsfrâng în „clarobscurul din jur” în care „cuvinte buimace caută întrebări fără răspuns” (adică cu codurile nesparte – n.m.); și asta în pofida aspectului că întrebările înseși „își caută răspunsuri” care „stau ca la cinema, în rânduri dese”. „Căutarea e lungă, adună temeri. / La numărătoare sunt la fel. / Un răspuns naște altă-ntrebare... / În goana căutării nu-i timp de stat” căci imperativele paideice așteaptă suspendate în aer să acționeze scăpate de nedumeriri și de ezități. De altfel timpul „e o ancoră ce se scufundă-n ocean”. Acolo „lumina” hermeneutică soarbe „întrebări cu duiumul. / Răspunsurile stau în adâncuri și tac”.

În fine, Dumitru Tâlvescu evită abstracțiunile vide și promovează dezinvolt, sigur pe sine și pe opțiunile sale sintagmatice – dar și pe viziunile-i paradigmatică –, poezia concretă, materială, mustind în vârtejul apelor aparent adormite deasupra cărora se văd „stânci îmbrățișate-n spumă”.

„În vecinătatea îngerilor” poetomului i-e dor de sine, însuși, fiindcă sinele e regentat de eul creator al „cuvintelor izvor de nesecate sensuri” pe care „citorii de semne” le țes ca pe „mărgelele timpului” (vezi romanul lui Hesse – n.m., I.P.B.) sau le scot din mările grele ca pe scoici urlând de suferința perlelor pe care le nasc.

În „Universală”, Dumitru Tâlvescu se lasă sedus de forma fixă a sonetului, de „dulcele stil clasicoromanticomodernist” înscriindu-se într-o tradiție respectabilă, pe alocuri chiar glorioasă. Recurge la rime rare (să risipească/ iască; se-agață/ spre dimineată; ogrăzii/ străzii; în cioc/tainic loc; umed/ șubred; ajutor/actor; să-i învie/ în sclavie; mărețe/ tandrețe; singur/ nesigur; Ulisse/ culise ș.a.m.d.) ceea ce probează suplimentar știința literaturii, însușită de poet atent la detalii și la asemenea nuanțe infinitezimale.

Drept consecință – din punctul meu de vedere –, ciclul „Universală” reprezintă secțiunea cea mai plăcută auditiv și vizual. Ce vreți? Continuu încă să cred că poezia e „spuma” unei culturi la purtător. Unor îndelungi învățături moștenite de la iluștri înaintași, mereu regenerate în contexte diferite/diferente, „arheologiile” devenind „ontologii” de frontieră.

Aforisme

Ionuț Caragea

- Între un vis cu ochii deschiși și-un vis cu ochii închiși, umbra se târăște pe pământ căutându-și originea.

- Poetul e un câine flămând care își dezgroapă vechile amintiri.

- Doar umbra îi validează poetului certificatul de renaștere.

- Proștii-s mulți! Iar dacă îi pui la socoteală și pe cei care-i condamnă, sunt și mai mulți!

- E bine, ca poet, să rămâi prieten cu cineva care nu iubește poezia? Da, e mai sănătos. Majoritatea celor care iubesc poezia, o iubesc numai pe cea scrisă de ei înșiși.

- Între om și Dumnezeu e distanță de-o lacrimă. Pe malul lacrimii, o barcă fără rame așteaptă adierea sufletului.

- Ce paradox! Viteza muzicii trece prin melcul urechii.

- Omenirea este o pagină ruptă de Dumnezeu din cartea visurilor sale. O pagină pe care și-a vărsat cafeaua cu stele.

- Cineva a spart o clepsidră și încearcă să recupereze nisipul. Lumea noastră e un fir de nisip.

- Sunt profund, dar mai profund decât mine este abisul în care îmi caut sufletul.

